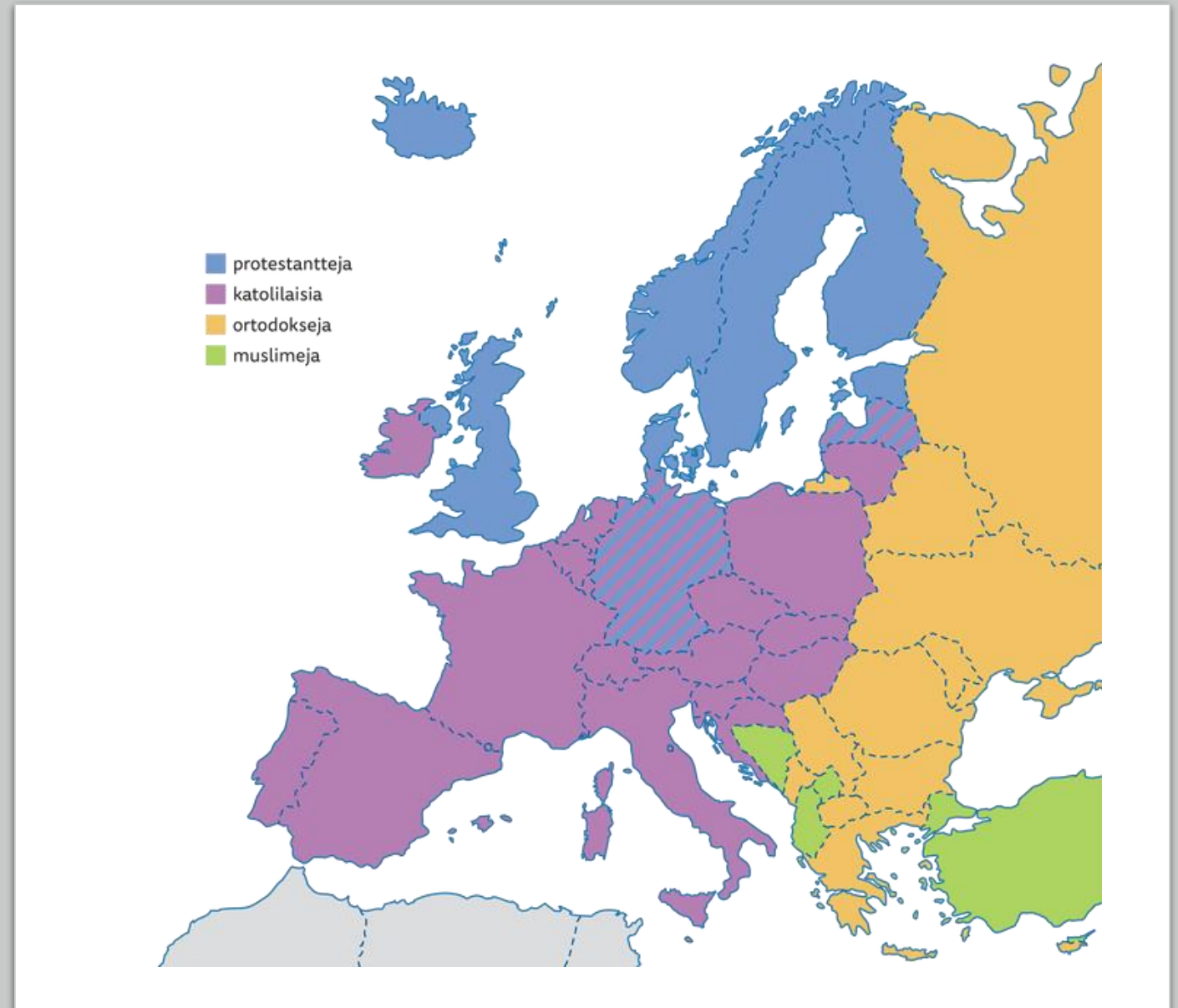

Globaali kristinusko

Kristinusko Euroopassa

- kristinuskon perinteistä ydinaluetta
- EU:n perustuslain artikla 51 tunnustaa kristinuskon ja kirkkojen kulttuurisen perinnön osana nyky-Eurooppaa
- sekularisaatio, kulttuurikristillisuus
- katolisimpia maita Puola, Portugali, Kroatia, Itävalta, Espanja ja Italia
- ortodoksikirkon kannatus merkittävä Venäjällä, Romaniassa, Ukrainassa, Kreikassa ja Kyproksella
- luterilainen kirkko on suurin kirkkokunta kaikissa Pohjoismaissa
- Saksan eteläosissa katolisuudella on vahva osuus, mutta Pohjois-Saksassa protestantit ovat enemmistönä

Kristinusko Afrikassa

- levisi Afrikkaan jo 100-luvulla
- katosi islamin levittyä 600-700 –luvuilla
- 1800-luvulla kristinuskon kannatus kasvoi aktiivisen lähetystyön myötä
- nykyään noin puolet Afrikan väestöstä on kristittyjä ja kristinusko kasvaa kaikista maanosista nopeimmin Afrikassa
- perinteisten kirkkokuntien lisäksi Afrikassa vaikuttaa tuhansia 1900-luvulta lähtien syntyneitä **itsenäisiä kirkkoja**, jotka ovat usein karismaattisia
- erityispiirteitä: henkimaailma, moniavioisuus

Kristinusko Aasiassa

- kristinusko syntyi Lähi-Idässä Aasiassa
- kristinuskon leviäminen Aasiaan on ollut hidasta
- Filippiinit on Aasian ainoa valtio, jossa kristinusko on enemmistön uskonto (90%)
- <https://yle.fi/uutiset/3-10140772>
- Kiinassa kristinuskoa 600-luvulta saakka, kommunistinen kulttuurivallankumous 1966-1976 pyrki uskontojen hävittämiseen
- nykyisin kristinusko kasvaa Kiinassa voimakkaasti
- Intiassa kristinusko on köyhien uskonto (dalitit)
- Japanissa vain 2% väestöstä kristittyjä, kristilliset perinteet ja tavat suosittuja (esim. joulu)
- Etelä-Koreassa 1/3 väestöstä kristittyjä (maailman suurin seurakunta Täyden evankeliumin kirkko, lähes 800 000 jäsentä)

Kristinusko Latinalaisessa Amerikassa

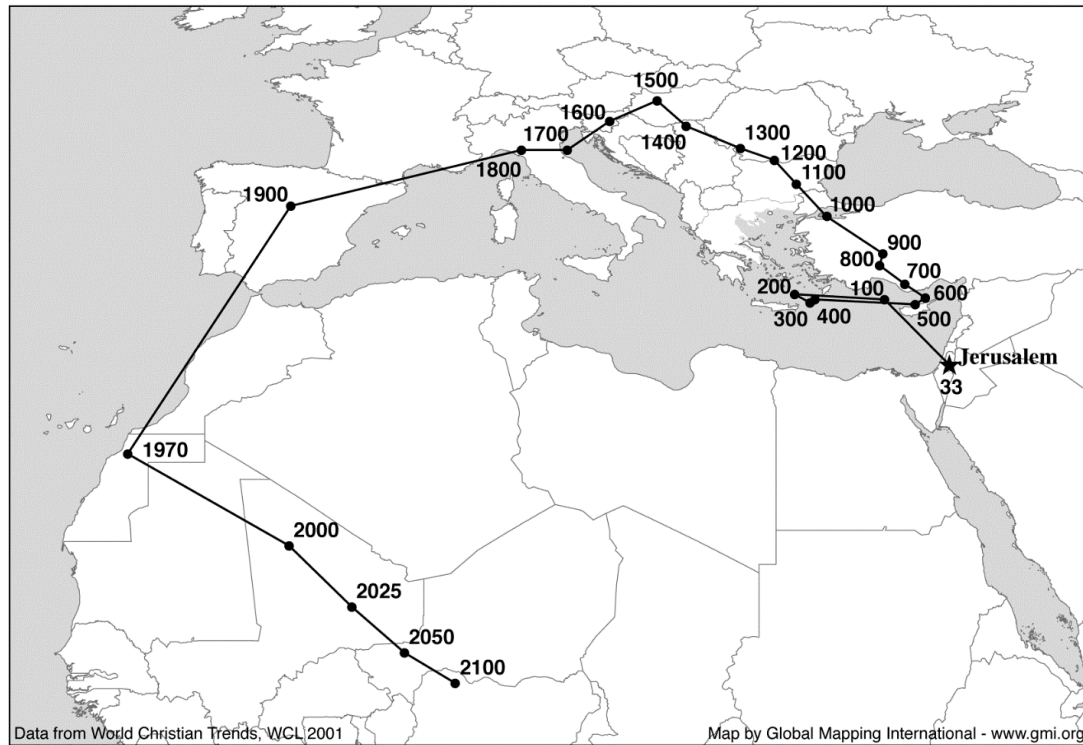
- kristinusko saapui Amerikkaan löytöretkien mukana 1400-luvulla
- intiaanikulttuurien vaikutus näkyy edelleen
- santeria Kuubassa synkretistinen uskonto (katolinen kristinusko + vanhat intiaaniheimojen uskonnot)
- Vapautuksen teologia syntyi Etelä-Amerikassa 1960-luvulla → pyritään parantamaan köyhien ja sorrettujen ihmisten asemaa

Kristinusko Yhdysvalloissa

- ennen 1600-lukua Pohjois-Amerikassa vaikuttivat intiaaniheimojen uskonnot
- 1600-luvun alkupuolella itärannikolle alkoi syntyä eurooppalaisten siirtokuntia, ja osa niiden asukkaista oli Euroopan vainoja pakenevia kristittyjä
- 1700-luvulla ”suuret herätykset”
- nykyään noin 70% asukkaista kristittyjä, joista 2/3 protestantteja (**evangelikaalisuus**)
- **kansalaisuskonto** (kansakuntaan kuulumiseen liittyvät rituaalit ja seremoniat saavat uskonnollisilta vaikuttavia piirteitä)
- Raamattuvyöhyke (Bible belt) on alue Yhdysvaltain kaakkois- ja eteläosissa sekä Keski-lännessä, jossa vanhoillisen kristillisyyden kannatus on suurta

Yo-kysymyksiä

- Kartassa on kuvattu kristinuskon maantieteellisen painopisteen muutosta historian kuluessa. Kartassa olevat pisteet kuvaavat arvioita siitä, missä kulloinkin mainittuna ajankohtana oli kristinuskon laskennallinen maantieteellinen painopiste. Tämä tarkoittaa sitä, että kartalle kuvatusta pisteestä pohjoiseen, etelään, itään ja länteen asui mainittuna ajankohtana yhtä suuri määrä kristittyjä. Kun pisteet yhdistetään viivalla, saadaan kuvio, joka kuvaa havainnollisesti kristinuskon maantieteellisen painopisteen siirtymistä historian kuluessa-
- Valitse kuvasta kaksi käännekohtaa ja pohdi, mikä selittää muutokset kyseisinä ajankohtina. 10 p.
- Uusimpien tilastojen mukaan Latinalaisessa Amerikassa ja Afrikassa asuu kummassakin enemmän kristittyjä kuin Euroopassa, ja vuoteen 2050 mennessä myös Aasian arvioidaan ohittaneen Euroopan kristittyjen lukumäärässä.
- Arvioi, mitä nyt käynnissä oleva kehitys merkitsee kristinuskolle. 20 p.
- (syksy 2021)

Yo-kysymyksiä

- Kotimaa-lehden kolumnisti Rebekka Naatus kehotti kolumnissaan lopettamaan lähetystyön. Kirjoitus herätti mediassa vilkasta keskustelua lähetystyön merkityksestä puolesta ja vastaan. Alla otteita Naatuksen kolumnista.
-
- ***Kirkon pitäisi uskaltaa lopettaa evankelioiva lähetystyö ja siirtyä tekemään puhdasta auttamistyötä niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Jeesus tulee siinä siivellä. Niin kauan kuin olemme kristittyjä ja teemme työtämme kristillisellä lähimmäisenrakkaudella ei tarvita muuta evankeliumia. Kysyvälle ihmiselle vastataan myös Jumalan viestistä ihmisille, mutta nälkää näkeväille tarjotaan leipää.***
- ***Sanan tyrkyttäminen on ehdollistavaa rakkautta. Syntiä. – –***
- ***Surkeinta lähetystyössä on se, että suurin osa toiminnasta muistuttaa herätysliikehenkistä puuhastelua, joka ei kiinnosta enää ketään. Piireissä pyörivät samat ihmiset vuosikymmenestä toiseen. Usein kuulee, miten ”lähetystyö ei kiinnosta enää nuoria”.***
- ***Miksi sen edes pitäisi kiinnostaa nuoria?***
- ***Koko sana pitäisi siirtää kirkolliseen museoon. Sinne jalkapuun ja julkiripin viereen.***
-
- Rebekka Naatus, Lopetetaan lähetystyö -kolumni, Kotimaa 4.1.2013
- Arvioi esitettyjä näkemyksiä lähetystyön historian ja nykypäivän valossa. (kevät 2014)

Yo-kysymyksiä

- Ranskalainen Alexis de Tocqueville (1805—1859) kirjoitti, että ***”maailmassa ei ole maata, jossa kristillinen uskonto vaikuttaisi enemmän ihmisten sieluihin kuin Amerikassa”***.
- a.
- Kuvaa, miten kristinuskon vaikutus näkyy Yhdysvalloissa,
- b.
- selvitä, mitkä historialliset syyt selittävät Yhdysvaltojen uskonnollisen tilanteen, ja
- c.
- pohdi, miten se eroaa uskonnollisuudesta Euroopassa. (syksy 2008)